

KÄSKKIRI

01.10.2020 nr 1-5/115

Siseministeeriumi ja tema valitsemisala
asutuste strateegilise planeerimise, seire ja
aruandluse kord

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 28 punktide 2 ja 3 ning siseministri 1. jaanuari 2016. a käskkirja nr 1-3/1 „Volituste andmine kantslerile“ punkti 1.5 alusel ning kooskõlas riigieelarve seaduse, Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2019. a määrusega nr 117 „Valdkonna arengukava ja programmi koostamise, elluviimise, aruandluse, hindamise ja muutmise kord“ ja Vabariigi Valitsuse 21. detsembri 2019. a määrusega nr 112 „Riigi eelarvestrateegia, riigieelarve eelnõu ja tõhustamiskava koostamise ning riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord ning riigieelarve seadusest tulenevate aruannete esitamise kord“.

1. Üldsätted

- 1.1 Siseministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste strateegilise planeerimise, seire ning aruandluse kord (edaspidi *kord*) määrab Siseministeeriumi (edaspidi *SiM*) ja tema valitsemisala asutuste (edaspidi koos ka *SiM-i valitsemisala*) tegevuste planeerimises, seiramises ja aruannete koostamises osalejad, nende rollid ja kohustused.
- 1.2 Korras on esitatud üksnes need mõisted, mida ei ole täpsustatud strateegilise planeerimise valdkonda reguleerivates õigusaktides.

2. Strateegilises planeerimises kasutatavad mõisted

- 2.1 Arendustegevus on tegevus, mille tulemusena pakutav teenus muutub.
- 2.2 Arendusprojekt on projekt, mis hõlmab mitut arendustegevust.
- 2.3 Arenguvajadus osutab puudujäägile, mis takistab püstitatud eesmärgi saavutamist, näiteks vajadus tööjõu, raha, teadmiste, infotehnoloogiliste lahenduste järele.
- 2.4 Aruanne on dokument, milles on ülevaade nii arengu- kui ka tegevuskavades ning muudes dokumentides märgitud tegevuste elluviimisest, hinnang lõppeesmärgi saavutamise kohta ja vajadusest teha viidatud dokumentidesse muudatusi.
- 2.5 Risk on takistus eesmärgi saavutamisel või oht negatiivse tagajärje saabumiseks, mis võib kaasneda, kui eesmärgi ei saavutata.
- 2.6 Planeerimisperiood on järgmise eelarveaasta ja sellele järgneva kolme aasta pikkune periood.
- 2.7 Planeerimistsükkel on planeerimisperioodi kavandamise aeg, mis algab valdkondliku arengukavade programmide elluviimiseks SIM-i ja SIM-i valitsemisala tegevuskava koostamisega ning planeerimisperiood lõpeb programmide aruandlusega SIM-i ja SIM-i tegevuskava aruandluse kaudu.
- 2.8 Seire on tegevus, mille käigus kontrollitakse nii arengu- kui ka tegevuskavades ning muudes dokumentides märgitud ülesannete ja mõõdikute täitmist ning vajaduse korral tehakse ettepanekuid tegevuste muutmiseks.

- 2.9 Strateegiline planeerimine on tegevus, mille käigus püstitatakse sise- ja väliskeskkonna analüüsitulemuste alusel eesmärgid, ning lepatakse kokku nende saavutamise viisid ja mõõdikud.

3. Planeerimine, seire ja aruandlus

3.1. Poliitika põhialuste koostamine, elluviimine ja aruandlus

- 3.1.1 Poliitika põhialused on Riigikogu kinnitatav strateegiline dokument, mille koostamise põhimõtted on sätestatud riigieelarve seaduses.
- 3.1.2 Poliitika põhialuste eesmärgid saavutatakse valdkonna arengukavade (edaspidi *VAK*) kaudu.
- 3.1.3 Asekantsler korraldab SiM põhimääruses sätestatud pädevuse piires tema valdkonna poliitika tervikliku kujundamise ja püstitatud eesmärkide elluviimise koostöös SiM-i osakondade ja SiM-i valitsemisalaga.
- 3.1.4 Teiste ministeeriumide koostatavaid poliitika põhialuseid ning nende kohta aruannete koostamist ja esitamist koordineerib SiM-i valitsemisalal SiM-i strateegia- ja arendusosakond (edaspidi *STAO*).

3.2. Valdkonna arengukava koostamine, elluviimine, seire ja aruandlus

- 3.2.1 VAK on arengudokument, milles määratakse ühe või mitme poliitikavaldkonna üldeesmärk, alaeesmärgid ja mõõdikud (sh Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis (edaspidi *VVTP*) sõnastatud eesmärgid ja mõõdikud) ning poliitikainstrumendid, mille abil plaanitakse seatud eesmärgid saavutada.
- 3.2.2 VAK viiakse ellu programmide kaudu.
- 3.2.3 VAK-i koostamine fikseeritakse SiM-i ja SiM-i valitsemisala tegevuskavas (edaspidi *ATK*).
- 3.2.4 Asekantsler korraldab SiM-i põhimääruses esitatud pädevuse piires tema valdkonnas VAK-i koostamist, püstitatud eesmärkide elluviimist, seiret ja aruandlust.
- 3.2.5 STAO teeb järelevalvet VAK-i koostamise ja elluviimise üle ning toetab meetodiliselt VAK-i ja selle mõõdikute, riskide ja mõju hindamist ning väliskeskkonnanalüüsi koostamist.
- 3.2.6 STAO koordineerib SiM-i valitsemisalal aruannete koostamise ja esitamise teiste ministeeriumide vastutusel olevate VAK-ide aruannetes.
- 3.2.7 STAO koordineerib VAK-i lõpparuande koostamise mõjuanalüüsi põhjal, hinnates VAK-i eesmärkide saavutamist ja programmis esitatud riskide realiseerumist ning uute arengueesmärkide püstitamise vajalikkust.

3.3. Programmi koostamine, elluviimine, seire ja aruandlus

- 3.3.1 Programm on arengudokument, milles määratakse tulemusvaldkonna alaeesmärgi ja saavutamise meetmed, mõõdikud, tegevused ja rahastamise kava.
- 3.3.2 Programmi rahastamise kavas esitatakse nii eelarve piires olevad tegevused kui ka prioriseeritud lisavajadused, mis eelarve piiresse ei mahu.
- 3.3.3 Ressursside piiratuses suunatakse ressurss esmalt VAK programmides kirjeldatud VVTPs sõnastatud eesmärkide täitmisele.
- 3.3.4 Programmi kinnitavad kõik programmi elluviimisesse rahaliselt panustavate valdkondade ministrid ja avaldavad arvamust kõik ministrid, kelle valitsemisala asutused osalevad programmi elluviimisel.
- 3.3.5 Asekantsler korraldab talle antud SiM-i põhimääruses esitatud pädevuste piires tema valdkonnas programmi meetme koostamist, elluviimist ja aruandlust.
- 3.3.6 STAO teeb järelevalvet programmi koostamise ja elluviimise üle ning toetab meetodiliselt programmi ja selle mõõdikute koostamist, riskide hindamist ja nende maandamise meetmete väljatöötamist, mõju hindamist ja analüüsi tegemist.

- 3.3.7 STAO koordineerib SiM-i valitsemisalas aruannete koostamise ja esitamise teiste ministriumide vastutusel olevate programmide aruannetesse.
- 3.3.8 Programmi elluviimine, seire ja aruandlus SiM-i valitsemisalas toimub peamiselt ATK-i vahendusel. Programmi elluviimise aruande esitab programmi meetme eest vastutaja VAK-i aruande ühe osana.

3.4. Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi koostamine, elluviimine, seire

- 3.4.1 Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm (edaspidi *VVTP*) on tegevuste plaan, milles määratakse koalitsioonilepingu eesmärgid, nende saavutamise tähtaeg ja vastutav minister.
- 3.4.2 Asekantsler koostöös SiM-i osakondade ja valitsemisala asutusega valmistab ette SiM-i seisukohad VVTP koostamiseks või uuendamiseks.
- 3.4.3 STAO tagab SiM-i seisukohtade koondamise ja infovahetuse Riigikantseleiga.
- 3.4.4 VVTP ülesanded viiakse ellu SiM-i valitsemisalas ATK-i kaudu.

3.5. Valitsemisalas arenduskava koostamine

- 3.5.1 Valitsemisala arenduskava (edaspidi *arenduskava*) on pikaajaline sisu ja tugivaldkonna tulevikuplaan, milles on välja toodud hetkeolukord, arvestatud strateegilise planeerimise dokumentides määratud eesmärgid ja millele tugineb eelarve kujundamine ja strateegiliste eesmärkide planeerimine.
- 3.5.2 Arenduskava täitmine SiM-i valitsemisalas toimub peamiselt ATK-i kaudu.
- 3.5.3 Arenduskava koostamise töökorralduse otsustab kantsler.

3.6. Valitsemisala asutuse strateegia koostamine, elluviimine ja aruandlus

- 3.6.1 Valitsemisala asutuse strateegia on asutuse arengudokument, milles määratakse kindlaks asutuse eesmärgid, nende mõõdikud ja eesmärkide saavutamise instrumendid, lähtudes VAK-ide ja nende programmide üld- ja alaeesmärkidest, VVTP-ST ning esitatakse asutuse tegevuse põhimõtted VAK-i eesmärkide elluviimiseks.
- 3.6.2 Valitsemisala asutuse strateegia koostamise, uuendamise ja elluviimise otsuse teeb asutuse juht, SiM-is kantsler.

3.7. ATK-i koostamine, seire ja aruandlus

- 3.7.1 ATK on SiM-i ja valitsemisala asutuse poolt valdkondlike üld- ja alaeesmärkide saavutamiseks vähemalt ühe eelarveaasta piires kokku lepitud tegevuste kogum.
- 3.7.2 ATK koostatakse VAK-ide struktuuri järgi.
- 3.7.3 ATK-is koondatakse asutuse tegevused punktis 3.2–3.6 nimetatud dokumentidest, lisaks ministri, kantsleri või asekantsleri poolt sõnastatud arendustegevused, arendusprojektid, riskide maandamise meetmed ja vajaduse korral mõõdikud.
- 3.7.4 Vastutus ATK-i koostamise ja elluviimise eest jaguneb järgmiselt:
 - 3.7.4.1 SiM-i ATK-i koostamise eest vastutab kantsler, kes kaasab asekantslerid ja SiM osakonnad.
 - 3.7.4.2 Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*) ning Kaitsepolitseiameti (edaspidi *KAPO*) ATK-i koostamise eest vastutab sisejulgeoleku-, korrakaitse- ja migratsioonipoliitika asekantsler, kes kaasab PPA, KAPO, SiM-i osakonnad ja teised asekantslerid. PPA ja KAPO ATK-i elluviimise eest vastutab vastavalt PPA või KAPO peadirektor.
 - 3.7.4.3 Päästeameti (edaspidi *PÄA*) ja Häirekeskuse (edaspidi *HÄK*) ATK-i koostamise eest vastutab pääste, hädaabi ja kriisireguleerimise asekantsleri valdkond, kes kaasab PÄA, HÄK-i, SiM-i osakonnad ja teised asekantslerid. PÄA ATK-i ja HÄK-i ATK-i elluviimise eest vastutab vastavalt PÄA või HÄK-i peadirektor.

- 3.7.4.4 Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse (edaspidi *SMIT*) ATK-i koostamise eest vastutab varade, planeerimise ja tehnoloogia asekanter, kes kaasab SMIT-i, SiM-i osakonnad ja teised asekanterid. SMIT-i ATK-i elluviimise eest vastutab SMIT-i direktor.
- 3.7.4.5 Sisekaitseakadeemia (edaspidi *SKA*) ATK-i koostamise eest vastutab SiM-i personalipoliitika osakonnajuhtaja, kes kaasab SKA, SiM-i osakonnad ja asekanterid. SKA ATK-i elluviimise eest vastutab SKA rektor.
- 3.7.5 ATK-i kinnitab kanter.
- 3.7.6 STAO toetab kanterit ja asekantereid ATK-i koostamises, seires ja aruandluses ning nõustab metoodika osas.
- 3.7.7 ATK-i seire raames hinnatakse tegevuste täitmist ja mõõdikute sihttasemete saavutamist. Vajadusel uuendatakse ATK-i, et saavutada strateegilised eesmärgid.
- 3.7.8 Asekanter korraldab ja kehtestab tema vastutusalas olevate ATK-ide täpsema seire korra ja sageduse, kuid SiM-i ja SiM-i valitsemisala asutuste ATK-i seire sagedus ei tohi olla harvem kui nelja kuu järel mais ning kaheksanda kuu järel septembris.
- 3.7.9 ATK-i aruandes esitatakse pärast lõppenud planeerimisperioodi ülevaade tegevuste täitmise ja mõõdikute sihttasemete saavutamise seisust ning hinnang ATK-i elluviimist soodustavate ja takistavate tegurite kohta. ATK-i aruanne esitatakse aruandeaastale järgneva aasta jaanuaris asjaomast valdkonda kureerivale SiM-i osakonnale, kes kooskõlastab selle hiljemalt 15. veebruaril.

3.8. SiM osakonna tööplaani koostamine, seire ja aruandlus

- 3.8.1 SiM-i osakonna tööplaanis esitatakse SiM-i ATK-i ülesannete täitmiseks vajalikud vaheetapid, osakonnale pandud korduvad ja üksikülesanded ning nende ülesannete elluviimist takistavate riskide maandamise meetmed.
- 3.8.2 SiM-i osakonna tööplaani koostamine, seire ja aruandluse otsustab osakonnajuhtaja.

3.9. Riskijuhtimise elluviimine ja riskide maandamise meetmete planeerimine

- 3.9.1 SiM-i valitsemisala koostatud VAK-i riskijuhtimise metoodika väljatöötamise eest vastutab STAO.
- 3.9.2 VAK-i riske tuleb hinnata nii arengukava koostamise ajal kui ka selle vahehindamise käigus. Muul ajal on riskide hindamine soovituslik ja seda tehakse juhul, kui arengukavas on tehtud olulisi muudatusi.
- 3.9.3 Arendusprojekti riskijuhtimise väljatöötamise ja selle elluviimise eest vastutab selleks määratud arendusprojekti juht, kes vajaduse korral kaasab STAO. Kui on vaja, kasutatakse asjakohase valdkonna riskijuhtimises erimeetodikaid.
- 3.9.4 SiM-i osakonnas vastutab osakonnale pandud ülesannete täitmisega kaasnevate riskide tuvastamise, nende maandamise meetmete väljatöötamise ja rakendamise eest osakonnajuhtaja, kes vajaduse korral kaasab STAO.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Lugna
kanter